No. 1524 **Zaterdag 15 Maart 1913.** **30ste Jaargang.**

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden fl. 2.— met vooruitbetaling.

BUREAU VAN DIT BLAD
Waterkant No 4, Overzijde.
DRUKKER: B. L. BOGAERS.

Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—
Afzonderlijke nummers fl. 0.15.
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels f. 0.50; voor elken regel meer 7½ cts.

HET DEBAT.

Na de twee woordvoerders der oppositie-partij hebben de twee Katholieke raadsleden gesproken. Wij deelen hunne redevoeringen onverkort weer en ruimen er met genoegen een eereplaats voor in.

De heer ZEPPENFELDT, lid van den Raad, na het woord daartoe verkregen te hebben, hield de volgende rede:

„Mijnheer de Voorzitter,

Met eerbiedige dankbaarheid erkennende het voorstel van den Gouverneur om de bijzondere scholen een betere subsidie te geven, waardoor zij zich ook beter zouden kunnen ontwikkelen en uitbreiden in het belang van de kolonie, hoop ik, dat ik in mijn zwakke poging slagen zal, de leden, die er nog tegen mochten zijn, goedgunstig te stemmen.

Het voorstel van den Gouverneur is om de subsidie te verhoogen met f 2.95 en het alzoo te brengen op f 9.25 per leerling en per jaar.

Dat deze voorgestelde verhooging nog altijd gering is, kan men zien als wij een vergelijking maken met wat men in Suriname ontvangt.

Curaçao is een arme kolonie, zegt men misschien, maar onze zusterkolonie Suriname verkeert niet in een betere conditie dan wij, integendeel daar is de economische toestand nog ongunstiger dan hier, en toch, is de subsidie daar bijna driemaal zooveel als het nu voorgesteld is voor Curaçao.

Daar is het plus minus f 26.—per leerling.

In Oost-Indië is het ook zeer veel beter dan op Curaçao.

Niet lang geleden heeft men in Nederland de wet aangenomen voor de subsidie van de scholen voor middelbaar onderwijs in Oost-Indië.

In Nederland, waar een zeer groot deel der kinderen schoolgeld betaalt en waar de onderwijzerstraktementen veel lager zijn dan hier, ontvangt het bijzonder onderwijs (voor de lagere scholen) f 20.— per leerling, terwijl die kinderen aan het Rijk voor de openbare scholen plus minus f 30—kosten.

Hier waar van overheidswege onderwijs gegeven wordt, voor zoover het bijzonder onderwijs niet in de behoefte voorziet, ontvangt dit onderwijs en wel in den allerlaatsten tijd per kind f 6,30 en kosten de kinderen van de openbare armenscholen aan de kolonie plus minus f 40.—

Men behoeft waarlijk nog geen voorstander van het bijzonder onderwijs te zijn om hier een bedroevende tegenstelling te constateeren. Die tegenstelling, Mijnheer de Voorzitter, springt nog meer in het oog, als wij ook het M. U. L. O. er bij nemen; dan is het gemiddelde per leerling van de openbare scholen op Curaçao, geen f 40. — maar circa f 100.— per jaar.

Nu wil ik volstrekt niet beweren, dat de openbare onderwijzers te hoog bezoldigd zijn. Integendeel zij zijn eer te laag dan te hoog gesalarieerd voor hun zwaren arbeid in de tropen; maar wat dan te zeggen van de armzalige subsidie van het bijzonder onderwijs, waarbij even zwaar gewerkt wordt, dat dezelfde akte van bekwaamheid moet overleggen, en waarbij daarenboven geen vergoeding voor uitzet, uit— en terugreis naar Nederland gegeven wordt, en dat geen recht heeft op pensioen.

Voor de Roomsch Katholieke scholen schijnt met te denken, dat zoo bijzonder weinig noodig is.

Voor haar aanvaardt men niet de verklaring, dat de Missie arm en de subsidie gering is, evenmin het argument, dat de subsidie na de verhooging met f 14.410 slechts f 9.25 per leerling zou bedragen.

Een vergelijking tusschen Openbare en Bijzondere Roomsch Katholieke scholen wil men niet hebben.

Maar op welke wijze is het dan mogelijk de waarde van het onderwijs te bepalen.

Aangenomen dan, dat de onderwijskrachten, waarover de R. K. Missie beschikt, goedkooper zijn, omdat zij geen gezin hebben te onderhouden, en gesteld zelfs, dat zij overtocht, uitrusting enz. om niet krijgen en die f 6.30 wonderen doet, zoodat de onderwijzers ten koste van groote zuinigheid en opoffering nog de helft ervan overhouden, dan gaat dit volgens mij de kolonie nog niet aan.

Als zij de zuinigheid betrachten en iets uitsparen, dan zijn zij zelf op de eerste plaats geroepen om daar de voordeelen van te genieten, en gebruik makende van hun vrijheid het geld te besteden op eene wijze, zooals zij goeddenken in het belang van het onderwijs.

Ik ben daarom van meening, dat er wel degelijk vergelijking tusschen openbare en bijzondere scholen moet worden gemaakt en dat het Bestuur niet heeft te vragen, hoeveel het dengene kost, die het onderwijs geeft, maar hoeveel het hem zelf zou kosten, als hij het gaat geven, en daarnaar de subsidie regelt.

„Mijnheer de Voorzitter, ik heb zooeven onderstellingen gemaakt omtrent overhouden van subsidie, maar de werkelijkheid is anders; het Vicariaat slooft zich af met de oprichting van bijzondere scholen en het instandhouden daarvan, en past nog ontzettend veel geld bij voor onderhoud der onderwijzers, het aanschaffen van leermiddelen. Bovendien heeft de Missie tegenover haar personeel tal van verplichtingen, o. a. die om het, wanneer ouderdom of ongeschiktheid uit anderen hoofde zich doet gelden, te onderhouden, daarbij heeft zij niet onaanzienlijke uitgaven voor uitrustings—en overtochts-kosten.

Ja, er komt nog heel wat tekort, en zoodra men komt met voorstellen voor subsidie-verhooging om de lasten, waaronder het bijzonder onderwijs sinds zijn allereerst begin gebukt gaat, *een beetje te verlichten of dragelijk te maken,* dan wijst men in den Raad steeds op ongunstigen toestand van financiën, die zoo krachtig aanspoort tot bezuiniging.

Maar waarom moet juist ten opzichte van de eischen, welke het bijzonder onderwijs met het volste recht vermag te stellen, de uiterste zuinigheid betracht worden, terwijl voor alle andere doeleinden altijd groote sommen worden beschikbaar gesteld?

Het lid Winkel is van meening, dat wat aan het bijzonder onderwijs als subsidie wordt gegeven een aalmoes is. Hij schijnt niet te weten, dat het een recht is en dat wij allen gelijke burgers met gelijke rechten zijn, en dat de opgebrachte belastingpenningen niet slechts bestemd zijn voor dat deel der bevolking, dat gediend is van het openbaar onderwijs. De hatelijkheden van den heer Winkel aan het adres van de bijzondere R. K. scholen laat ik stilzwijgend op zij.

Wij zouden ongaarne zien, dat het gehalte van het bijzonder onderwijs verlaagd wordt; en dit zal gebeuren als de verhooging van de subsidie onthouden wordt, want de R. K. Missie heeft geen middelen om zonder meerderen steun het onderwijs op het peil te houden, waarop het moet zijn.

Uit gebrek aan geld, zal dan, zooals de Gouverneur terecht zegt, vele nuttige en gewenschte verbeteringen in het onderwijs, die aan de volksontwikkeling ten goede zouden komen, moeten achterwege blijven of voor langen tijd worden uitgesteld.

Is de kolonie in staat het onderwijs door de Missie te geven over te nemen voor het bedrag, dat die Missie aan subsidie ontvangt? Wordt die vraag in ontkennenden zin beantwoord, dan is het ook niet meer dan billijk, dat de subsidie tot het voorgesteld bedrag verleend wordt.

De Missie houdt er niet alleen in de stad, maar ook overal in de districten, scholen op na, die de liefde bezitten van het grootste gedeelte der bevolking.

Op het oogenblik zijn er meer dan 100 onderwijzers verbonden aan 23 scholen met een bevolking van bijna 5000 leerlingen, verspreid over de geheele kolonie, en indien al de kinderen *uitsluitend van de openbare scholen, indien zij er bestonden,* gebruik maakten, zou de onderwijsbegrooting vele duizenden hooger zijn dan nu.

Dat geld wordt nu door het bijzonder onderwijs aan de kolonie uitgespaard.

Ja, in geen enkel opzicht wordt te kort gedaan aan de strengste eischen van recht en billijkheid ten aanzien dergenen, die voor hunne kinderen de voorkeur geven aan de openbare school, waarvoor uit de koloniale kas zal worden uitgekeerd een iets ruimer subsidie dan tot heden aan de bijzondere school.

Alleen de stand der koloniale geldmiddelen, waarmede de Gouverneur ten volle rekening heeft gehouden, rechtvaardigt dit door zijn Hoog EdelGestrenge voorgesteld tot nog lage subsidie cijfer, want nog heel wat meer dan voorgesteld is, zou de kolonie anders kunnen besteden aan het bijzonder onderwijs, zonder dat er nog in verste verte gesproken kan worden van gelijkstelling, laat staan bevoorrechting van het bijzonder onderwijs.

Men heeft het bijzonder onderwijs tot nog toe zoo karig mogelijk bedeeld en nadat men het gespeend had van bijna alle middelen, die het openbare onderwijs in zoo ruime mate bezit, komt men 't zijne minderwaardigheid verwijten.

Is dat billijk? Maar is het bijzonder onderwijs waarlijk minderwaardig? Neen, Mijnheer de Voorzitter, volgens mijn heiligste overtuiging neen. 't Is een oud argument, dat reeds meermalen is weerlegd, ja 't is een oude beschuldiging, die zonder nadere bewijzen door de onbekenden met het bijzonder onderwijs tot nog toe maar er steeds tegen wordt geslingerd; maar wij zien in die herhaalde beschuldiging niets anders dan een vooroordeel, dat gemakkelijk zou verdwijnen, indien men zich eens de moeite gaf dat onderwijs van nabij te leeren kennen.

Wanneer men weet, dat op die scholen de leerkrachten even goed zijn als op de openbare, dat de tucht er onberispelijk is, en dat de leerlingen onder voortdurende leiding staan, dat er gewaakt wordt tegen allerlei invloeden, die den studiegeest afleiden, dan zou men al dadelijk reeds een gunstig oordeel kunnen vellen over de resultaten.

Samen met het lid Sutherland heb ik in October verleden jaar de stadsscholen bezocht, expres met de bedoeling om bij de behandeling van dit ontwerp met meer kennis van zaken te kunnen spreken, en ik moet openlijk bekennen, dat onze verwachting verre is overtroffen.

Het was waarlijk een lust om te zien hoe gevorderd de kinderen waren in hun Hollandsche, Engelsche en Spaansche talen, Aardrijkskunde, Natuurkunde, Rekenen, Zingen, enz.

Ik heb er waarlijk van genoten en ben in mijn overtuiging nog meer versterkt uitgekomen, dat de resultaten van het bijzonder onderwijs goed zijn, vaak schitterend; het behoeft niet onder te doen voor het openbare en kan eene vergelijking daarmede glansrijk doorstaan.

LIEFDE EN LIJDEN.

(Historische Roman.)

XII.

Ter herinnering: Een jong krijgsman, Edgar Gloswood, is met Anna, de eenige dochter van den Graaf van Ellislaw in het huwelijk getreden; hun huwelijk is reeds gezegend met een dochtertje, eveneens Anna geheeten. Zij leidden op hun kasteel een echt huiselijk, gelukkig leven, totdat Karel II van Engeland zijn Uniformiteits-edict uitvaardigde; een gedeelte van het volk wilde zich hieraan niet onderwerpen; Edgar is nu door een zekeren Monk valschelijk beschuldigd, zich aan het hoofd van die opstandelingen te hebben geplaatst, om den koning in zijn paleis te overvallen en hem te dooden; hij is hierom ter dood veroordeeld. Toen zijne vrouw dit hoorde door middel van een niet onderteekend briefje van Monk, spoedde zij zich naar Glascow, waar Edgar gevangen zat; daar heeft ze aan het koninklijk slot gevraagd, om den hertog van Irvine te mogen spreken, een der vrienden van Gloswood; deze heeft haar beloofd, al het mogelijke te zullen doen om voor zijn vriend genade te verkrijgen. Hij zal de koningin, Catharina van Engeland, omtrent alles inlichten en Anna moet op een bepaald uur weder op het koninklijk slot wezen, om tot de koningin te worden toegelaten en zelf met haar te spreken.

Anna was op het aangegeven uur weder aanwezig en wachtte met ongeduld de komst van den hertog van Irvine af. Deze had, door tusschenkomst van een der hofdames, de koningin een briefje ter hand weten te stellen, waarin hij vroeg, om eenige oogenblikken tot haar te worden toegelaten; dit verzoek was ingewilligd en hij had toen de koningin gesproken over het ongelukkige lot van Gloswood en er bijgevoegd, dat deze, zoo hij al schuldig mocht wezen aan hetgeen hem ten laste werd gelegd, zeker niet zóó schuldig was, als de koning wel meende; de doodstraf was een té zware straf voor hem, zoo had de hertog besloten.

Verteederd door het mooie beeld, dat hij de koningin in fijne bewoordingen had afgeschilderd, van het huiselijk en gelukkig familieleven op het kasteel van Ellislaw, dat nu geheel en al dreigde verwoest te worden, had de koningin gewild, dat men Anna tot haar toe zou laten.

Zoodra de hertog van Irvine dan ook vernam, dat Anna hem wachtte, spoedde hij zich tot haar, om haar de blijde tijding te brengen, dat de koningin haar gunstig gezind was. Hij liet aan de koningin mede deelen, dat Mevrouw Gloswood was gekomen en ontving ten antwoord, dat deze onmiddelijk tot haar zou worden toegelaten.

Toen Anna den drempel der zaal overschreed, waar Catharina haar wachtte, klopte haar hart van vreugde, ja, maar ook van vrees, daar er binnen een half uur misschien was beschikt over het leven of den dood van haren dierbaren echtgenoot. Maar de koningin was katholiek; dit juist gaf haar veel vertrouwen, dat ze bij haar steun zou vinden, om den koning zijn bevel te doen herroepen.

De koningin zat bij het raam, eenvoudig gekleed, niet in het minst eerbied afdwingend of vrees aanjagend; neen, van nature zeer innemend, was 't haar daarenboven een groot genot, armen en hulpbehoevenden van dienst te kunnen wezen. Achter haar stond een hofdame, die met haar in druk gesprek scheen geweest te zijn en een opengeslagen boek in hare handen hield.

Toen Anna binnentrad zeide de koningin fluisterend tot hare hofdame: „Wat ziet ze er bleek en vermoeid uit! Arm schepsel!"

Daarop richtte ze het woord tot Anna:

„Zoo, Mevrouw, kom nader en neem hier bij me plaats!"

Deze vertrouwelijke woorden kalmeerden Anna ten zeerste; ze begaf zich tot de koningin, die inmiddels was opgestaan, en wierp zich vóór haar op de knieën.

„Sta op, Mevrouw, klonk 't bemoedigend uit Catharina 's mond en ze stak Anna hare hand toe, welke deze kuste en met tranen bedekte; toen zette de koningin zich weer neder bij het raam en deed Anna plaats nemen tegenover haar.

Er ontspon zich nu tusschen hen beiden een gesprek, eerst, van den kant van Anna, een weinig terughoudend en gedwongen, omdat zij zich vreemd gevoelde tegenover de koningin; maar uit Catharina's vragen sprak zoo'n groote belangstelling en welwillendheid en hare woorden waren zoo juist gekozen, om aan het gesprek een zekeren graad van vertrouwelijkheid te geven, dat Anna zich weldra geheel en al op haar gemak gevoelde; het duurde niet lang, of het had den schijn, dat beiden een hun beiden dierbare persoon het leven wilden redden. Toen Anna dan ook vertelde, wat er in de laatste maanden en vooral, wat er in de laatste dagen was gebeurd, hoe wreed hun huiselijk geluk was verstoord en hoe dit verstoord zou blijven, als het eenmaal uitgesproken vonnis aan Edgar werd voltrokken, toen kon ook de koningin zich niet meer inhouden; ze sloeg hare blikken op het zilveren kruisbeeld, dat voor haar stond, wischte een traan weg uit haar oog en zeide:

„Kom, laten we samen eens zien, hoe we den koning van zijn plan terug kunnen doen komen".

Men kwam overeen, dat Anna persoonlijk den koning om genade zou vragen voor haren echtgenoot. Als Karel uitging, om met zijne vrouw een wandeling te maken in den tuin, zou Anna zich plaatsen achter de koningin en de hofdame, die haar steeds vergezelde; samen zouden ze den koning tegemoet treden, Anna zou zich dan voor hem op de knieën werpen en spreken, wat op dat oogenblik haar hart haar ingaf. Het hing dan verder van het antwoord en de houding des konings af, wat Catharina zelf zou doen.

Terwijl de koningin dit plan opmaakte en aan Anna mededeelde, sloeg deze herhaaldelijk onwillekeurig hare oogen op het kruisbeeld. Ze kende de geloofsleer der katholieken zoo goed als 't maar behoefde en de uitdrukking van den gestorven Christus, de gelatenheid in Zijn lijden, de zachte trekken van den kunstig bewerkten Christus-kop troffen haar diep. Ze voelde hare hoop verlevendigen, maar meende tevens sterk te zullen wezen, om het in kalme berusting te dragen, zoo hare pogingen mochten mislukken.

Na eenigen tijd kwam een der bedienden de koningin melden, dat de koning haar wachtte voor een wandeling in den tuin. Anna schrok op!

„Wees nu kalm, zoo bemoedigde Catharina haar, en volg mij slechts".

Deze ging nu met de hofdame voorop en Anna liep achter hen. Karel naderde in de verte en meende niet anders, dan dat er zijne vrouw aankwam met twee hofdames.

Anna voelde, dat hare krachten haar begaven; 't werd haar duizelig voor hare oogen; ze herstelde zich echter onmiddelijk, daar ze begreep, dat van dit oogenblik alles afhing.

Toen Karel en Catharina tot elkander waren genaderd en de koning zich nederboog, om de hand zijner vrouw te kussen, wierp Anna zich voor hem op hare knieën, vouwde hare handen tot hem omhoog en bad tot hem, onder een vloed van tranen:

„Sire, genade voor mijn echtgenoot!"

Karel stond verwonderd over zoo'n onverwachte ontmoeting.

„Wat beteekent dat," vroeg hij verbluft aan zijne vrouw?

„Sire, antwoordde deze, Mevrouw Gloswood vraagt genade voor haren echtgenoot."

„Is dat de man, die ...... ?"

En met de districtscholen, hoe is het daar mee?

Reeds in Mei 1906, dus zes jaren geleden, toen de middelen nog veel geringer waren dan nu, zegt de Raad, nadat eenige leden zich op die scholen in persoon hadden overtuigd, het volgende in zijn voorloopig verslag:

„Wanneer toch, gelijk aan vele leden van den Raad gebleken is, de meeste kinderen uit de lage volksklasse bij het verlaten der school lezen en schrijven kunnen, de hoofdregels van het rekenen machtig zijn en een begrip der aardrijkskunde hebben, dan moet wel erkend worden, vooral in het oog houdende den korten tijd, dien die kinderen in doorsnede de school bezoeken, dat het bijzonder onderwijs over het algemeen aan de eischen, die redelijkerwijze mogen worden gesteld, vrij wel voldoet."

De verslagen van de schoolcommissie en den schoolopziener zijn ook daar om te getuigen, dat in die scholen bereikt is, wat bereikt kan worden.

Ja, Mijnheer de Voorzitter, het daar tot stand gebrachte moet worden bezien in het licht der overwonnen moeilijkheden.

Mijn eeresaluut dus aan de Eerwaarde Zusters en Fraters, die met zooveel succes zich wijden aan die grootsche, maar moeilijke taak en mijn innigen dank aan den Gouverneur voor de voorgestelde verhooging, waardoor het Vicariaat in staat wordt gesteld zijn scholen in stand te houden, en zoo mogelijk te verbeteren en uit te breiden."

Begrooting voor 1914.

De vorige maal hebben wij met blijdschap kunnen constateeren, dat onze schuld vermindert en onze middelen stijgen. Dit, voor wat de Kolonie in het algemeen betreft.

Wat leert ons nu de nieuwe begrooting ten opzichte van ieder eiland afzonderlijk?

Ook hier wacht ons een groote verrassing.

Voor het dienstjaar 1914 zijn de inkomsten van het hoofdeiland Curaçao geraamd op f 536.029; de gewone uitgaven op f 509.684, zoodat er een voordeelig saldo overschiet van f 26.345.

Is dit geen moedgevend feit? Het eiland Curaçao kan zijn gewone uitgaven niet slechts dekken, maar houdt nog over, tot bijdraging in de algemeene, of buitengewone uitgaven ten behoeve der geheele Kolonie.

Wat aan dit feit nog meer beteekenis geeft, is de omstandigheid, dat dit overhouden niet iets toevalligs is, maar het gevolg van gestadigen vooruitgang.

Voor 1908, het laatste jaar volgens het oude belastingsysteem, waren de inkomsten van het hoofdeiland Curaçao geraamd op f 412.200, de uitgaven op f 516.015, zoodat er een deficit was van f 103.815.

Voor 1910 het eerste jaar na de belastingherziening, waren de inkomsten van het eiland Curaçao geraamd op f 440.190 en de gewone uitgaven op f 498.695. Een vooruitgang dus van f 45.000, maar toch nog altijd een tekort van f 58.505.

En wat zien we nu in de nieuwe begrooting?

De inkomsten voor 1914 zijn geraamd op f 536.029, de uitgaven op f 509.684. Het eiland Curaçao heeft derhalve voor hare *gewone* uitgaven geen deficit meer te boeken, maar houdt nog f 26.345 over, als gevolg van een gestadige stijging der inkomsten gedurende de laatste jaren.

Men behoeft nu niet langer te spreken van een Noodlijdende Kolonie, maar kan zich gerust met ons verheugen over 't „Herlevende Curaçao."

Voor wat het hoofdeiland betreft zijn we over het doode punt heen en krabbelen wel weer langzaam omhoog. Dat geve God!

De nieuwe begrooting opent met een daad van sociale rechtvaardigheid.

Nu het hoofdeiland zijn gewone uitgaven kan dekken en zelfs nog overhoudt, is het niet meer dan billijk, dat de traktementen der Gouvernements-ambtenaren, welke traktementen hier op Curaçao aanmerkelijk lager zijn dan die van hunne ambtgenooten in Suriname, of Oost-Indië, een weinig worden verhoogd, te beginnen bij de laagste ambtenaren.

Zooals men zien zal uit de toelichting der begrooting zijn er onder de lagere ambtenaren verschillenden, die bepaald te weinig werden betaald

Zoolang het niet kon, hebben zij zich tevreden gesteld met dat armoedig traktementje; nu de financiën wat beter gaan, hebben zij, de mindere ambtenaren, allereerst recht op verbetering van hun noodlijdend bestaan.

Wij verheugen ons erover, dat de vermeerderde inkomsten allereerst ten goede zullen komen aan de mindere ambtenaren, die trouw en eerlijk reeds jarenlang hard gewerkt hebben, en veel te weinig betaling ontvingen.

Eventjes mogen we nog wel een logisch gevolg trekken uit deze voorgestelde verhooging van traktementen. Een goede betaling der landsdienaren behoort bij de *gewone* uitgaven; deze verhooging der gewone uitgaven is reeds opgenomen in de begrooting en ondanks deze verhoogingen houden we toch nog ruim f 26.000 over. Het kan er dus best af. Van weelde kan hier nog in het geheel niet gesproken worden. De traktementen blijven, ook na de verhooging, nog laag genoeg.

We hopen, dat de Koloniale Raad zijn stem aan deze verhooging zal hechten en niet al te schriel de zuinigheid betrachten. De voorgestelde verhooging is een daad van sociale rechtvaardigheid; de Kolonie moet het voorbeeld geven en hare ambtenaren overeenkomstig recht en billijkheid betalen.

Bij artikel 1 lezen we de volgende toelichting:

„Herhaaldelijk hebben de subalterne ambtenaren om lotsverbetering gevraagd. Hunne traktementen zijn, met het oog op de langzame promotie en het steeds duurder worden van het leven in deze kolonie, ook zeker laag te achten.

Daar bij de behandeling van de vorige begrooting, ook uit den Kolonialen Raad stemmen opgingen om die traktementen te verbeteren, wordt thans voorgesteld, aan de in dit artikel genoemde subalterne ambtenaren direct het maximumsalaris toe te kennen, waartoe deze post met f 3.875.42 is verhoogd."

Bij artikel 6 zegt de Gouverneur:

„Aan de brievenbestellers is, sedert Januari 1912, toegestaan voor pensioen te storten. De korting die hun inkomen daardoor ondergaat, en die voor gehuwden niet minder dan 17½% bedraagt, valt den meesten hunner te zwaar. Daarom wordt voorgesteld hun betrekkelijk klein inkomen met 10% te verhoogen."

De hoofdbesteller zal dan een traktement genieten van f 660, de bestellers 1e klasse f 560, die der 2e klasse f 490.

Toch werkelijk geen weelde!

Het heet verder: „Uitbreiding van het kommiezen-personeel wordt dringend vereischt. Reeds in October van het afgeloopen jaar moesten nog twee kommiezen 2de klasse aan het korps worden toegevoegd. Voor een behoorlijke controle op den in- uit- en doorvoer wordt voorgesteld het aantal kommiezen 2de klasse te brengen op 18 en die, naar de bezoldiging te verdeelen in ploegen; n.l. 4 van f 600—, 6 van f 480,— en 8 van f 360.

In aanmerking nemende den zwaren dienst, dien zij te verrichten hebben, is hun tegenwoordig maximumsalaris van f 480, — beslist te laag en het voorgestelde van f 600, — zeker niet te hoog, zoo men de goede werkkrachten voor den dienst wil behouden."

De Gouverneur stelt verder voor de vergoeding aan den verificateur en de kommiezen bij de invordering van het in — en uitvoerrecht en het accijnsrecht voor dienstverrichtingen buiten den voor hen vastgestelden gewonen diensttijd te verhoogen met f 1000. In 1912 bedroegen de uitgaven f 5382.

„De handel legt hoe langer hoe meer beslag op de ambtenaren voor werkzaamheden in entrepôts en bij het lossen en laden 's nachts. In 1912 heeft het aantal overuren aanzienlijk meer bedragen dan in het voorafgaand jaar, en wel, 19.363 tegen 16.985. Hiertegenover staat natuurlijk ook eene stijging der inkomsten wegens gepraesteerde diensten. Tegen f 4880, — in 1911 bedroegen deze in 1912 f 5742."

„Het traktement van den havenmeester en loods is bij G. B. dd. 1 Juli 1908, No. 537, vastgesteld op een minimum van f 2500, — tot een maximum van f 3000, —, met bepaling, dat, zoolang het maximum niet is bereikt, hij, om de 4 jaren, eene verhooging van zijn inkomen zal verkrijgen naar reden van f 250,— 's jaars.

De Gouverneur is van oordeel, dat het tegenwoordig traktement van den havenmeester en loods, zijnde f 2750,—, in verband met zijne werkzaamheden en de verantwoordelijkheid aan die betrekking verbonden, te gering is. Daarom stelt hij voor dit traktement op f 3000, — te brengen.

Reeds bij de begrooting voor 1909 werd door den Kolonialen Raad voor traktement van den havenmeester en loods toegestaan f 3000, — 's jaars, zonder periodieke verhooging.

Bij G.B. dd. 18 September 1909, No. 618, is het traktement van den assistent-loods voor de St. Annabaai vastgesteld op een minimum van f 1200, — tot een maximum van f 1800 — met 3 driejaarlijksche verhoogingen van f 200,—. Ten einde ook aan dezen ambtenaar, die een drukken dienst heeft en aan wiens betrekking een groote verantwoordelijkheid verbonden is, het maximum traktement te kunnen toekennen, vraagt de Gouverneur een crediet van f 1800, — aan."

Onze haven is de hartader van ons economisch leven, de hoofdbron van ons volksbestaan. Handel en scheepvaart blijven nog steeds de krachtigste factoren voor den wederopbloei onzer Kolonie. Voor een goed loodswezen kan men niet spoedig te veel uitgeven. Daarbij, de haven zal hare eigen onkosten ook wel dekken.

Voor 1914 zijn de loodsgelden geraamd op f 35.000.

Ons havenbedrijf bloeit en neemt geregeld toe. De ramingen der loodsgelden gedurende de laatste tien jaren bewijzen het, in aanmerking genomen, dat de werkelijke opbrengst steeds die raming overtrof.

Voor

1904	waren zij geraamd op	f 23.000
1905	„ „ „	f 25.000
1906—1911	„ „ „	f 28.000

En na de afschaffing der havengelden:

1911	„ „ „ „	f 26.000
1912	„ „ „ „	f 27.000
1913	„ „ „ „	f 28.500
1914	„ „ „ „	f 35.000

De werkelijke opbrengst in 1912 bedroeg f 34.400, terwijl we voor 1914 rekenen op vermeerdering van scheepvaart door de phosphaatschepen van Sta. Barbara.

St. Martijnsche „Flikjes en Flokjes."

Meermalen las ik dat journalistiek een ondankbaar werk is, en warempel! ze hebben gelijk.

Niets kwaads vermoedend zendt je het copietje over zee, na een maand komt het gedrukt hier terug en...... ze willen je voor goed boycotten.

Niet onzacht wordt het aan je verstand gebracht, dat je eigenlijk maar je mond moet houden. „Just a word to A.K. who still continues to write about things upon wich he is not posted."

Het knalt als een geweer, pief, paf, poef!! Maar los kruit doodt niet.

Gelukkig leef ik nog en dus schrijf ik nog. En waarom zou ik het niet?

Ik voor mij acht mij wel „posted" om te zeggen, wat ik meen, dat nuttig is voor publiciteit.

Het gaat toch niet aan, voor zich alléén vrijheid van zeggen te eischen en een ieder, die van opinie verschilt met een „upon which he is not posted" tot zwijgen te willen brengen. Voorafgaande permissie heb ik slechts te vragen aan hen die de titel daartoe kunnen aanvoeren. Daarbij is het dunkt mij wel noodig, dat de St. Martijnsche kwesties van meer dan één kant bekeken worden, wijl onze pers maar „éénig is" en dit unicum behoort tot de „oppositie."

Van St. Martin uit is den laatsten tijd nog al veel geschreven, en door meer dan een.

Waarom?

Omdat de opinie en richting van onze pers in botsing is met de opinie van velen.

Inde irae!

Dus ...... ondanks op- en aanmerkingen gaat er weer een copietje de zee over naar Curaçao en ik neurie er bij.

Recht door zee, recht door zee!
Zoo gaan wij; en wie gaat mee?

***

Vooreerst een woord van dank aan den gouverneur van Curaçao Mr. Th. Nuyens voor den steun door Z.H.E. Gest. aan ons eilandje verleend in zake de hoedenindustrie.

Onze wensch, in Dec. 1912 geuit, voor het thans loopende jaar is buiten verwachting vervuld, er is méér gegeven dan gevraagd werd. De petitie vroeg om het zenden van eene hoedenvlechtster naar St. Martin.

Doch daar de ondervinding had geleerd, dat op die wijze niet het gewilde doel werd bereikt, zoo is in overleg met den Heer Henriquez besloten, dat van hier uit vier hoedenvlechtsters zouden gaan naar Curaçao. Met de „Estelle" van Februari-Maart zijn zij vertrokken om zich nu te bekwamen in het „vlechten" en dan later op hun beurt leerlingen te onderrichten in de verschillende districten van ons eiland.

Onvoorziene omstandigheden buiten rekening gelaten, belooft deze zending een nieuwe opbloei te worden en een nieuwe bron van bestaan voor het *volk*.

Weet men dit nu, dan kan men beter oordeelen, hoe zwaar, of beter hoe *licht* de opmerkingen wegen gemaakt tegen het beleid van den gouverneur, als zouden aan de notulen van de raden van politie niet de aandacht worden gewijd, die ze verdienen — ten minste voor zoover St. Martin aangaat.

Tot nu toe blijkt het niet, dat onze belangen verwaarloosd werden, en zonder vrees kunnen wij ons neerleggen bij de opinie van den minister van koloniën waar hij zegt.

„De klachten en wenschen staan in de eerste plaats ter beoordeeling van den gouverneur, aan wiens beleid behoort te worden overgelaten, de maatregelen te nemen of voorstellen te doen, welke hij naar aanleiding daartoe noodig acht." Doet voorstellen ten bate van het algemeen, verdiept U minder in „Privatsache."

Eenige weken geleden verscheen hier in de pers een open brief van een der landraden, maar na lezing wordt men bevestigd in de opinie, dat de minister van Koloniën in zijn recht is. Zeker het is noodzakelijk, dat sommiger beleid gesteld wordt onder het beleid van den gouverneur.

Die brief in zijn geheel citeeren zou te veel plaats eischen; dien brief weerleggen zou gelijk staan met „water naar de zee dragen." De kwestie der Simpson's bay school is al dikwijls genoeg behandeld en toch daarover gaat bedoelde brief weer. Alleen dus willen wij hier eene proeve geven van redeneering.

„I consider, refrenchment could be made in the expenditure for tuition here by centralization, suppressing the districtschools of Cul de Sac and Prince's Quarter, and making the Town school suffice for the number of pupils that would attend."

Voorgesteld dus wordt: het afschaffen van 2 scholen n.l. Cul de Sac, en Prince's Quarter, respectievelijk met 77 en 49 leerlingen (Koloniaal Verslag 1912) en dan de Town school geschikt maken „for the number of pupils that would attend."

Wij vragen? U wilt 126 leerlingen van een school berooven en ze zenden naar de Town school of elders? Hoeveel zouden er gaan? In het koloniaal verslag 1912 wordt geklaagd over het *buitensporig schoolverzuim* der openbare scholen. Wat zal het zijn als die beide scholen eens worden opgeheven? Als ze nu al zooveel verzuimen, wat, als ze drie kwartier verder moeten loopen om naar de Town school te gaan?

Des-al-niet-te min en evenwel nochthans wordt het voorgesteld.

Nu zegt de landraad verder: „Note the large attendance in the convent school of pupils who come daily from Chambords T. D. — .... a distance of 7 miles."

Dat is zóó, en wij voegen er bij, dat ondanks kinderen van de zuster-school 7 mijlen vèr af wonen, toch het percentage van verzuim minder is dan op de openbare scholen, die veel gemakkelijker te bereiken zijn?

Wat volgt daar uit?

„Sire, onderbrak hem Catharina, vreezende, dat Karel haar beschermelinge diep zou grieven, zoo hij voortging, Sire, sta me toe, mijn verzoek te voegen bij dat van Mevrouw Gloswood, die hier geknield voor u nederligt: Genade voor haren echtgenoot!"

„Neen, was het korte antwoord van den koning, ik moet uw verzoek afslaan; ik mag het niet inwilligen!"

„O, Sire, zoo hernam toen Anna, nogmaals haar gevouwen handen tot den koning opheffend, neen, gij wilt niet, dat ik, nog zoo jong, reeds weduwe zal worden; dat mijn kind, mijn eenig kind, haren vader zoo wreed zal verliezen! Ik smeek 't u, Sire, in den naam uwer eigene moeder, Henriette, genade voor Edgar! Thans op haar geboortefeest, zult gij een zwakke vrouw niet meedoogenloos verstooten......!"

Op 't hooren van den naam zijner moeder, die door Karel bijna werd aanbeden, nam het gelaat van den koning een meer zachte uitdrukking aan.

„Vrouw, sta op, zeide hij tot Anna, terwijl hij haar de hand reikte en zich met haar naar een der nabijzijnde kamers begaf. De koningin met hare hofdame volgde hem.

„Ga zitten, zoo sprak hij op vriendelijken toon tot Anna, die alle moeiten deed, om zich goed te houden.

„Mevrouw, zoo klonk het toen opgewekt uit Karel's mond, — Anna dreigde van zichzelve te vallen, nu ze begreep, dat het al beslissend eindoordeel over het leven of den dood van Edgar zou worden uitgesproken — Mevrouw, dit is zeker, gij hebt een goed oogenblik gekozen, om mij op het geboortefeest mijner moeder genade te komen vragen voor uwen echtgenoot! Maar weet gij wel, begrijpt gij goed, hoezeer uw echtgenoot schuldig is aan het hem ten laste gelegde? Weet gij, waarvan hij is beschuldigd, wat zijn plan was?"

Hier bleef Anna zichzelf geen meester meer! Haar Edgar schuldig? Neen, dat verdroeg ze niet! Ze stond op, om voor den koning te bewijzen, dat Edgar onschuldig was, dat het onrechtvaardig is veroordeeld, de koning dus verplicht was om hem in vrijheid te stellen!

De koningin begreep dit! Ze doorzag het plan van Anna en hield alles voor onherroepelijk verloren, zoo ze niet tusschen beide kwam! Ze wierp een doordringenden blik op Anna en nog voordat deze in staat was, een woord te uiten, zeide ze:

„Sire, 't zal zonder twijfel een der schoonste bladzijden wezen in uwe geschiedenis, zoo men daar later kan lezen: Karel was een man van wilskracht, maar had daarom nog geen steenen hart!"

Anna herinnerde zich nu, wat de hertog van Irvine haar zoo uitdrukkelijk had gezegd en wat de koningin zelve haar zoo vast had verzekerd: als gij voor den koning Edgar's onschuld wilt gaan bewijzen, behoeft ge niets te beproeven om voor hem genade te verkrijgen; in dat geval zullen al uwe pogingen vruchteloos wezen!

Ze was daarom weer gaan zitten en Karel had hierin niet meer gezien dan eene uiting van haar overspannen zenuwen.

„Sire, zoo ging nu Catharina voort, ik weet, hoezeer gij uwe moeder, die voortreffelijke vrouw, bemint; ik ben er van overtuigd en ik zeg het mij, dat gij haar thans, op haar geboortefeest geen grooter genoegen kunt doen dan haar mede te deelen, dat gij, om harentwille, aan eenen ter dood veroordeelde gratie hebt verleend. Sire, kunt gij voor uwe moeder een schooner, grootscher en u meer waardig verjaringsgeschenk uit denken? Neen, zonder twijfel neen!"

„Welnu, antwoordde Karel, dat mijn Raad bijeenkome, om hierover te beraadslagen!"

Catharina was hiermede echter niet tevreden; de koning was thans, onder den indruk van het oogenblik, geneigd, om Gloswood vrij te laten; ze vreesde echter voor den invloed van anderen, die den koning van besluit konden doen veranderen; daarom ging ze voort:

„Ik begrijp 't, Sire, dat gij misschien iemand niet een zware straf op kunt leggen, zonder eerst een vergadering te beleggen, om daarover ook het oordeel van anderen te vernemen; maar gij kunt toch zonder toestemming van wie ook, weldaden bewijzen. Welnu, laat dan deze ongelukkige niet langer in onzekerheid verkeeren omtrent het lot van haren echtgenoot en geef haar reeds nu een schriftelijk bewijs, dat gij gratie verleent aan haren echtgenoot, Edgar Gloswood!"

„Mevrouw, zoo sprak nu Karel tot Anna, ik ben u genadig! Bij het leven mijner dierbare moeder, ik verzeker het u: uw echtgenoot zal niet sterven!"

Anna viel voor den koning op hare knieën en dankte hem met tranen in hare oogen voor zijne welwillendheid; Karel deed haar opstaan en zeide haar:

„Ik wil er echter nog met mijne Raadslieden over spreken; kom daarom tegen den avond van dezen dag terug, om te vernemen, wat zijn lot zal wezen; maar ik verzeker het u nogmaals, Gloswood zal niet sterven!"

Anna deed dien namiddag alle moeiten, om haren man te mogen bezoeken en hem de blijde tijding te melden; dit werd haar echter niet toegestaan, daar ze geen door den koning onderteekend toegangsbewijs kon toonen. Ze berustte er in, daar ze zeker wist, dat Edgar zou blijven leven, ofschoon het haar wel hard viel.

Tegen den avond begaf ze zich met een kloppend hart weder naar het koninklijk slot; de koningin kwam persoonlijk tot haar en overhandigde haar een bevelschrift, waarin het doodvonnis van Gloswood werd herroepen en tevens ontving Anna een schriftelijk bewijs, dat men haar tot Gloswood toe zou laten.

„Mevrouw, zoo sprak Catharina, ik heb gedaan, wat ik kon!"

„Duizend maal dank!" antwoordde Anna bewogen.

„De koning en zijne ministers hebben heden namiddag lang vergaderd, zoo ging Catharina voort; het besluit is, dat Gloswood, uw echtgenoot, mijnarbeid zal moeten verrichten!"

Ze zag Anna in het gelaat en bemerkte, dat deze een andere beslissing had verwacht! Ze nam toen haar bij de hand en zeide:

„Wees nu voorloopig tevreden; ik oordeel het beter, om thans niet méér te vragen; ga nu heen; deel uwen echtgenoot alles mede en begeef u dan naar huis, om uwen ouden vader te troosten en zelf de noodige rust te nemen; ik beloof u, verder voor een volledige in vrijheidstelling te zullen doen, wat ik kan!"

Anna nam afscheid van hare edele beschermster en spoedde zich naar haren echtgenoot.

(Wordt vervolgd.)

Dat die zuster-school uitstekend voldoet en zeer gezocht is. Men kan de Katholieken beschouwen als achterlijk, maar toch zijn 't beter schoolbezoekers en dus niet zoo achterlijk. En nu komt de conclusie van dien brief, In doing this (afschaffing dier twee scholen) I fancy the chef obstacle to the establishing of a Public school at Simpson's Bay would be overcome (the financial one I mean).... the attendance of the children to the neighbouring Colebay school is virtualy impracticable etc.

Wat te houden van dat zoogenaamde "impracticable" is wijd en breed weerlegd in Amigoe 1499 en 1508, daarop terugkomen is overbodig.

Laten wij slechts de aandacht vestigen op de redeneering van den briefsteller.

Zoo even zagen wij, dat hij vaststelde: afschaffen van 2 scholen, wijl één school voldoende is voor een omtrek van 7 (zegge zeven) mijl. Zeer goed kunnen 126 kinderen ± een uur méér marcheeren; de kinderen van de zuster-school doen dit ook wel.

Maar nu het Simpson'bay geldt, dat nog geen kwartier groot is, nu moet daar een nieuwe school bij. Dus op Simpson 's bay 2 scholen voor ± 70 kinderen, en voor de overige 200 kinderen slechts één school, geplaatst in Philipsburg, of te wel één school in plaats van drie.

Wie begrijpt nu die redeneering? en wie begrijpt niet, hoe noodig het is dat de minister zegt, de gouverneur moet „oordeelen over de klachten en wenschen?"

Verder lezen wij in dien brief het volgende aan het adres van den gouverneur „For, is it not his sacred duty to respect those, whose welfare he is bound to God and man to foster?"...... Als de vos de passie preekt etc.

***

Wil men het volk een dienst bewijzen en meer in het bijzonder der jeugd, welnu dan lees nog maar eens het program van actie, dat is op te maken uit de woorden, genomen uit het Koloniaal Verslag 1912 met betrekking tot St. Martin, het zijn behartigenswaardige woorden: „Mij ten deze refereerend aan vorige jaarverslagen vestig ik nog eens de aandacht der autoriteiten op de wenschelijkheid om door strafbepalingen ten minste eenige beperking van den kinderarbeid te verkrijgen."

In die richting is dunkt mij nog wel wat te doen ten bate van de physieke en moreele instandhouding van de jeugd.

Het wil er bij mij niet in, dat een kind-zoutdrager later zal opgroeien tot een fatsoenlijk mensch, tenzij bij uitzondering.

Daarom deed het mij genoegen te lezen in de „Day by Day" "The difficulty of procuring carriers was never what it is now. This is a realistic exhibition of the extent to wich things have gone back".

Jawel, dat mag misschien achteruitgang zijn voor eenige particulieren, het feit, dat het getal kinderen-zoutdragers verminderd, stemt mij, om meer dan een reden, tot vreugde.

***

De Curaçaosche couranten ontvangen „Amigoe" en „La Cruz."

Bravo! Bravo! Nemo me impune lacessit! Niemand tergt mij ongestraft! Die tijd is voorbij!

Het blijkt, dat er een gevoel van eerlijkheid is bij een groot gedeelte van het volk, maar niet altijd kwam dit zóó tot uiting, in zulke mannentaal, kort en krachtig!

De kruik gaat te water tot ze sinkt, zegt het spreekwoord.

Hier op St. Martin, als eens Prometheus op de rots vastgekluisterd, blijft men voortdurend belang stellen in de stroomingen van Curaçao. En dan doet het goed de protesten te lezen in Amigoe en La Cruz. Had den wij hier een krant, wij zouden een zelfde lied zingen.

„Onze pers" noemt den Heer Winkel een „reus" etc. etc.

Maar ik zeide het reeds, men kan de bevolking van St. Martin niet aansprakelijk stellen voor al wat hier gemaakt wordt.

Ook hier bestaat een gevoel van eerlijkheid; ook bij ons zijn er velen, die volstrekt overtuigd zijn, dat het katholiek onderwijs niet gegeven is, waarop het aanspraak kon maken. Namen noemen is niet noodig, daar bij „Nomina sunt odiosa". Genoeg zij het openlijk te publiceeren, dat er meerderen zich aansluiten bij de waardige protesten der Curaçaosche landgenooten en dat zij overtuigd zijn, dat ook het heil van St. Martin gebaat is met een betere subsidieering van de Katholieke school. Fiat Deus!

***

Reeds zou ik geëindigd hebben, ware mijn aandacht niet gevallen op één zinnetje, lijnrecht in tegenspraak met het hierboven aangehaalde „Just a word to A. K. who still continues to write about things upon which he is not posted".

Ook dát zinnetje heeft recht geciteerd te worden. Recht voor één, recht voor allen.

„Gratias tibi ago", waarde correspondent van de Amigoe, Nec plus ultra 's schrijver is u oprecht dankbaar".

Duidelijk, dat ik mij hierbij niet heb te verdedigen en dat mijn geschrijf in dank wordt aanvaard.

Echter mag ik er wel bijvoegen, dat tot mijn groote voldoening het omslagje verscheen, waarin de „Monsanto crown" repliek van J. C. Waymouth kon worden opgeborgen voor altijd.

Zie zoo dacht ik, nu is het uit en „Amen!"

De kroonen zijn neergelegd, de onthulling heeft plaats gehad, de speeches zijn afgestoken, de partijen voldaan en...... veritas praevalebit.

Moge onze pers zich nu eens dienstig maken aan het algemeen belang!

Salus populi suprema est lex, staat er zoo schoon boven. Welnu niet die woorden, goed begrepen, ben ik het volkomen eens. Maar populi beteekent het volk niet de een of ander van de bevolking; het beteekent gemeente, het eiland, St. Martin N. G. Autoriteiten en onderdanen, arm en rijk, groot en klein, ALLEN.

De Pers heeft werkelijk een verheven roeping, en als belezen man, kon het U niet ontgaan zijn, dat zij den titel opeischt van „Koningin der aarde". Maar snapt dan ook deze conclusie dat „noblesse oblige" en er dus door het lezend publiek aan de Pers eischen gesteld worden, die zij niet kan missen zonder meteen haar achting en invloed te verbeuren.

Met een vat azijn vangt men niet eens vliegen, laat staan menschen; en gij wilt het „salus populi" op zulk een wijs dienen en bereiken?

Och kom, gij weet wel beter.

A. K.

Berichten uit de Kolonie.

Kerkelijke Berichten.

De vorige week heeft op Aruba in de parochie van den H. Franciscus de eerste steenlegging plaats gehad van de nieuw op te richten R. K. B. School voor meer uitgebreid lager onderwijs.

In tegenwoordigheid van veel belangstellenden werd de eerste steen, waarvan de zegening had plaats gehad door den Eerw. Pater Th. van Sadelhoff, Pastoor van de Noord, gelegd door den H.E.G. Heer Gezaghebber van Aruba, H. J. Beaujon.

Onder de vele belangstellenden, merkten wij op, de Heeren Landraden M. Arends en C. J. Croes; vele Heeren uit de toonaangevende kringen van Aruba, vele Parochianen; terwijl de schoolkinderen, onder begeleiding van de Zusters-Onderwijzeressen zich schaarde rondom de plaats, waar de plechtigheid verricht werd.

Na het voorlezen der oorkonde, die door velen werd onderteekend als blijk van hooge ingenomenheid met het feit weldra een instituut van onderwijs meer in hun midden te zullen hebben, complimenteerde de H. E. G. Heer Gezaghebber den Pastoor en de Burgerij met deze plechtigheid, daarbij de beste wenschen voegend voor den goeden afloop der bouw en de hoop uitsprekend, dat de verwachtingen der plannen, waarvoor dit gebouw zal worden opgetrokken, aan allen de hoogste voldoening zal schenken.

Pastoor ten Brink deze felicitatie en wenschen dankbaar aanvaardend, dankte daarop den H.E.G. Heer Gezahhebber voor diens welwillende aanvaarding der uitnoodiging deze plechtigheid te komen leiden en door zijn hooggewaardeerde tegenwoordigheid op te luisteren. Vervolgens dank brengend aan de Heeren Landraden en de Heeren Parochianen voor de blijken van belangstelling door hun sympathieke tegenwoordigheid en talrijke opkomst, riep Pastoor ten Brink al de aanwezigen een welgemeend „spoedig weerzien" toe op den dag der plechtige opening van het nieuwe instituut voor Onderwijs.

Koloniale Raad.

Woensdagavond was de Raad voltallig. Alle 11 hier op het eiland aanwezige leden waren er. Ook eenig belangstellend Publiek.

Na goedkeuring der vorige notulen en het opnoemen der ingekomen stukken werd een aanvulling op quarantaine-maatregelen zonder discussie noch hoofdelijke stemming goedgekeurd.

De nieuwe begrooting werd naar de Afdeelingen verwezen. Daarna had de verkiezing plaats. Gekozen werd met algemeene stemmen als eerste candidaat MR. B. DE GAAY FORTMAN en als tweede met 7, dat is met volstrekte meerderheid van stemmen, de Heer C. H. VAN DER LINDE SCHOTBORGH. De Heer J. F. EVERTSZ verkreeg 4 stemmen.

Men heeft er one op gewezen, dat de derde zetel van de Katholieken in 1905 is ingenomen door een Israëliet, en wij ditmaal voorbarig waren met ons voorstel om een derden Katholiek in den Raad te brengen.

Wij zullen kalm een volgende vacature afwachten.

Den Heer DE GAAY FORTMAN onze gelukwenschen.

Th. C. Vidal. ✠

In den morgen van Woensdag 12 Maart is na een langdurige, maar met groot geduld gedragen ziekte overleden de Heer TH. C. VIDAL, in leven lid van het R. K. Armbestuur.

Onder blijken van zeer veel belangstelling werd zijn lijk in den namiddag grafwaarts gedragen.

R. I. P.

Een mooie operatie

heeft weer plaats gehad in het St. Elizabethsgasthuis. Het was een geval van supravaginale uterus-extirpatie, waarbij een fibromyoma door laparatomie verwijderd moest worden. Met schitterend succes heeft Dr. M. C. HENRIQUEZ deze operatie verricht.

Dat het een geheel bizonder geval was, blijkt wel uit de aanwezigheid van Dr. EVERTSZ, DR. LOURENS, Dr. GAERSTE en Dr. DE LA CABADA.

Wij wenschen den kundigen Geneesheer Dr. HENRIQUEZ geluk, maar ook het St. Elizabethsgasthuis, dat over zulke bekwame doctoren kan beschikken.

Vlechtindustrie.

De meesteres van den vlechtcursus op Sta. Rosa, Mejuffr. JOSEFITA POERIER, heeft verleden week Diploma D behaald met een proefhoed, welke f 30 opbracht.

Bravo!

De staking

is aan het verloopen. Woensdag en Donderdag hebben 60 Curaçaonaare tegen onverhoogd loon gewerkt bij het lossen en laden der *Caracas* en *Merida*. Met dit laatste schip zijn 17 der Venezolaansche arbeiders naar Maracaibo gegaan.

Om niet meer terug te komen?

Onze haven gesloten.

Woensdagavond werd de *Merida* verwacht, kwam ook werkelijk tegen 11 uur voor de haven, maar kon niet binnenkomen, omdat de brug dicht bleef uit gebrek aan stoom.

Brand.

Zaterdagavond omstreeks 11 uur ontstond er brand in de uit droge dadeltakken bestaande afsluiting der struisvogelhokken van het struisvogelpark. Dank zij tijdige tusschenkomst van ...... is de brand gebluscht, terwijl al de struisvogels gered zijn.

Invaliditeitswet.

De Christelijke Regeering heeft een overwinning te boeken van beteekenis. Felle oppositie en obstructie werd er maandenlang gevoerd tegen de verzekeringswetten, in het belang der arbeiders voorgesteld. De kabel seinde nu, dat de wet is aangenomen met 54 tegen 35.

Hé, Mijnheer P. WINKEL, seint U eens gauw naar Den Haag, dat ze daar 22000 gld te veel uitbetalen. Men betaalt voor 100 Kamerleden en er zijn er maar 54+35=89. Men betaalt dus 11×2000 gld te veel.

A. N. V.

Op de bovenzaal der Societeit „De Gezelligheid" zal hedenavond een algemeene vergadering worden gehouden, welke zeer belangrijke punten van bespreking zal behandelen.

Na afloop, een voordracht van den Heer C. KESLER over de Afschaffing der Slavernij.

Philharmonisch Orkest.

Hedenavond om acht uur zal dit zoo sympathiek ontvangen Orkest weder een uitvoering geven in het „Militair Tehuis." De gelegenheid om van deze goede muziek te genieten is daar overschoon. De muziekliefhebbers kunnen buiten in de frischte zitten en toch gaat er niets verloren van de muziek, die in het gebouw vlak voor de geopende vensters spelen zal. De leden en begunstigende leden hebben met hunne Dames vrijen toegang.

Koloniaal Landbouw-Museum.

Door het comité van de verleden jaar te Deventer gehouden Koloniale Landbouwtentoonstelling is thans eene vereeniging opgericht, genaamd: „Koloniaal Museum te Deventer", welke vereeniging beoogt te Deventer eene blijvende verzameling te stichten van artikelen, betrekking hebbende op het landbouwbedrijf in Oost- en West-Indië.

De inzendingen van de in 1912 gehouden Koloniale Landbouwtentoonstelling zullen reeds een belangrijke verzameling vormen.

Er in en er uit.

Cipriano Castro, de voormalige president van Venezuela en bekende woelwater, die, na eerst afgewezen te zijn, ten slotte toch op het grondgebied der Vereenigde Staten is toegelaten, wordt daar nu met vriendelijkheden overladen. Onlangs was hij de gast van Sulzer, den gouverneur van den staat New York. Ook heeft hij een bezoek gebracht aan den burgemeester dier stad, Gaynor.

Hij was er dus toch in; maar, helaas, er al weer uit ook. Eerst na Vera Cruz vertrokken, schijnt hij thans in Havanna te vertoeven. Dat spelt niet veel goeds.

Officieele berichten.

Aan den Ontvanger enz. op Aruba C. P. de Haseth is tot verder herstel van gezondheid een maand verlofsverlenging verleend.

Aan den Procureur-generaal in deze kolonie, ondervoorzitter van den Raad van Bestuur en lid van de schoolcommissie alhier, Mr. J. B. Gorsira, is wegens tienjarige onafgebroken dienst in de kolonie, een jaar verlof naar Nederland verleend.

De klerk ter Administratie van financien H. F. Schotborgh is aangewezen om gedurende den verloftijd van den 1ste commies ter Inspectie der belastingen P. E. .... door den Koloniaien Raad te worden belast met de betrekking van algemeen rapporteur.

Het door den Gezaghebber van St. Martin N. G. aan den onderwijzer 3de klasse, hoofd der school te Kleinbaai aldaar, W. F. A. Labega, tot herstel van gezondheid, verleend verlof van drie weken is door den Gouverneur goedgekeurd.

Aan den Gezaghebber van St. Eustatius, G. H. van Grol is om gewichtige redenen, veertien dagen verlof verleend.

Aan den wd. gouvernementsgeneeskundige op St. Eustatius, J. M. Griffith, is tot herstel van gezondheid, een jaar verlof verleend; en de wd. gouvernementsgeneeskundige op Saba, C. J. Samson is gedurende den verloftijd van den heer Griffith, ook belast met diens functien op St. Eustatius.

Aan den postbeambte te St. John op Saba, James Hassell, is tot herstel van gezondheid, drie maanden verlof verleend; en Mej. Audrey M. Every is gedurende den verloftijd van den titularis belast met de functien van postbeambte te St. John aldaar.

De heer C. K. Kesler is op zijn verzoek eervol ontheven als lid van de feestcommissie voor den verjaardag van H. M. de Koningin; en de heer J. M. J. Ellis is benoemd in die commissie.

Aan den Gezaghebber van Aruba, H. J. Beaujon is veertien dagen verlof verleend.

Staat van het aantal vaartuigen, die het eiland Curaçao in de maand Febr. 1913 aandeden met vermelding van hunne inhoudsmaat.

	ZEILSCHEPEN.			STOOMSCHEPEN.		
		INHOUD IN M³.			INHOUD IN M³.	
	Aantal	Bruto	Netto	Aantal	Bruto	Netto
Maand Februari	91	10690	9736	38	208754	134618
Vorige maanden	77	8351	7737	40	243783	154828
Totaal	168	19041	17473	78	452537	289446

Niet opgenomen zijn de schepen, die binnenkomen van de kustvaart en van de visscherij.

Posterijen.

Lijst van onafgehaalde en onbestelbaar bevonden brieven.

§ Rush Rhees Yacht Virginia, Pite Carlsen, W. Venero, Elfida Daniels (2), Nicolina L. Esperga, Alicia, Johan Smid, Clara Vanderpool, Salvador Metri, Manuel Capriles & Cie, Enrique Alvares, Charles Zielechi, Dr. J. Seculsheigh, M. Deperus, J. Batzett Hnos., Renita Martyres, Jose Trinidad Ungria, Wansltoe Maduro, Leopoldo Lobo Guerrero (2), Julia Urdaneta, Abraham Royer, Carolina Campos, Candida Risi, Santo Domingo, El Repuesgo, José S. Ossenkopp (2), Willem v|d Dijs, Edwards Henriquez.

Aangeteekende stukken: A. C. Biglia, Maraya Daniels, Bernardin Cruz en Antonio Anton.

Muziekuitvoering.

Morgen avond om 7½ uur muziek in het Wilhelmina Park.

PROGRAMMA.

1	Dragoner	Marsch	Hannusch
2	La Princesse d' Allde	Fant. (1e uitv.)	Mourge
3	Eva	Walzer (1e uitv.)	F. Lehar
4	Im 7tm Himmel	Potpourri	Fetras
5	Vita Española	Marsch (1e uitv.)	Ramsberg
6	Fantaisie sur Aida		G. Verdi
7	Le Merle Blanc	Polka for Picolo (1e uitv.)	Damare
8	Adorable	Danza	Miranda

Marktbericht van den Curaçaoschen Handelsbond.

Van 14 Maart 1912.

AARDNOTEN (Pindas) per K.G.		0.22
ZOUT per vat van 130 K.G.	f	0.80
DIVIDIVI per K.G.	„	0.05
ORANJESCHILLEN per KG. 1st kw.	„	0.70
id. per KG. 2e kw.	„	0.60
HUIDEN per K.G.	„	0.66
GEITENVELLEN per K.G.	„	1.20
WOL per K.G.	„	0.12
SCHAPENVELLEN per stuk	„	
BEENDEREN per K.G.	„	0.08
RECINUS-ZAAD per K.G.	„	0.06
STROOHOEDEN (hipijapa):		
Kwaliteit No. 1 per dozijn	„	4.62½
„ „ 1 (gebleekt) „ „	„	4.75
„ „ 2 „ „	„	5.50
„ „ 3 „ „	„	—
„ „ 3 „ „	„	
„ „ 4 „ „	„	7—
„ „ 5 „ „ OLA		—
„ „ 6 „ „	„	8.50
„ „ 7 „ „	„	9
„ „ 8 „ „ OLA	„	8—
„ „ 9 „ „	„	12.50
„ „ 10 „ „ OLA	„	12
„ „ 11 „ „	„	12
„ „ 12 „ „ OLA	„	15
„ „ 13 „ „	„	15
„ „ 14 „ „ OLA	„	
„ „ 15 „ „	„	15

Ratten en Muizen.

Gedurende de laatste 8 dagen werden in 't fiscalaat aangebracht en door middel van petroleum verdelgd

73 ratten
194 muizen.

Uit de naburige Republieken.

In **Santo Domingo** loopt het weer mis. De President, Mgr. NOUEL, heeft in zijn Boodschap aan het Congres er op gewezen, dat hij aan 't bestuur was gekomen niet op verlangen van een of andere politieke partij, maar geroepen door het geheele Dominikaansche Volk om een zending van vrede en eensgezindheid te komen vervullen. Niet als een politieke overwinnaar, maar als een afgevaardigde van de geheele Natie, staat hij aan 't hoofd.

Maar velen vergeten het algemeen belang en zoeken slechts zich zelf. De bekende Don HORACIO is weder aan 't stoken onder de partij van Victoria. Mgr. NOUEL is om gezondheidsredenen naar Barahona gegaan en 1 Maart daar aangekomen. Men vreest, dat tijdens zijn afwezigheid weder een revolutie zal beproefd worden in de hoofdstad.

Uit **Venezuela** brengt *El Nuevo Diario* vele belangrijke berichten.

Vooreerst, dat 26 Februari te Parijs de voorwaarden gepubliceerd zijn volgens welke de diplomatieke betrekkingen tusschen Frankrijk en Venezuela zijn hersteld. Binnen drie maanden zal Frankrijk de eischen tot schadevergoeding aan Fransche burgers inzenden en 6 maanden tijd geven om dit in orde te maken. Wat dan nog niet is afgehandeld, zal voor de Gerechtshoven van Venezuela gebracht worden, die binnen 5 maanden uitspraak moeten gedaan hebben. Wat niet behandeld wordt door de Gerechtshoven zal aan scheidsgerecht onderworpen worden.

Mocht Frankrijk eenige moeilijkheid opperen tegen een uitspraak van het Venezolaansche Gerecht, dan zal een Internationaal Scheidsgerecht beslissen. De schadevergoeding wordt in goud uitbetaald binnen het jaar na de gevallen beslissing.

Met Frankrijk is het dus weer in het reine. Wanneer volgt Nederland?

Uit de Boodschap van den President van den Staat Miranda vernemen wij, dat in het laatst van September ll. een epidemie van dysenterie is uitgebroken, waaraan 1000 menschen stierven.

Ook de gele koorts brak uit, maar door flink optreden der gezondheidscommissie, werd deze plaag spoedig bedwongen en kwam sinds November geen enkel geval meer voor.

In Caracas is een school voor ziekenverpleegsters opgericht, en in Maracaibo een Handelschool.

19 April a. s. wordt het Congres geopend.

Men is reeds druk aan 't seuwleesten.

Buitenland.

Overzicht der telegrafische berichten

Kroonprins Constantijn heeft feestelijk zijn intocht gedaan in de stad Janina. Deze overwinning der Grieken is zeer duur gekocht, zij verloren zeer veel manschappen en moeten thans voor het onderhoud van ± 80000 gevangenen zorg dragen. Een oorlogsschatting behoort derhalve bij de vredesvoorwaarden.

De Balkanstaten hebben nog altijd niet hun antwoord ingezonden aan de Mogendheden. Blijkbaar willen zij tijd winnen en zien, of zij niet eerst Adrianopel en Scutari tot overgave kunnen dwingen. De toestand dier beide steden wordt hachelijk. Door het smelten van sneeuw en ijs raken de loopgraven vol water; er bestaat gebrek aan ammunitie en levensmiddelen. Een uitval van Scutari werd teruggeslagen. Adrianopel zal ook een uitval doen. Capitulatie kan ieder oogenblik verwacht worden.

Algemeen Overzicht

De Turk is valsch en onbetrouwbaar. Toegevend zich toonend in zijn antwoord aan de Balkanstaten om des lieven vredeswille, richtte het Bestuur van Turkije tegelijkertijd een krijgshaftige proclamatie aan het volk:

„Het vaderland, zoo klonk 't daar, is in gevaar! Het is onze plicht, tot het uiterste de erfenis onzer voorvaderen te vededigen, evenals ons geloof, onze nationaliteit en onze eer. Moesten wij dezen plicht miskennen, dan zouden wij én door onze nakomelingschap én door de geschiedenis, vervloekt worden."

„Wij hebben het onherroepelijk besluit genomen, de Ottomaansche souvereiniteit over Adrianopel en de eilanden te behouden en onze rechten en nationale belangen te verdedigen over alle punten van ons grondgebied, door den vijand bezet."

Zooals uit deze beide notas blijkt, de twistappel is en blijft Adrianopel. Eerst dacht men in Turkije, dat niemand de stad zou durven naderen; toen men toch was genaderd en men haar opeischte, klonk 't: „Dat nooit!" Maar spoedig daarop antwoordde de Turk; we zullen afstand doen van een gedeelte der stad."

Reeds lang had men verwacht, dat de stad zich zou hebben overgegeven, maar dat gaat zoo maar niet.

Een der oorlogscorrespondenten van de *Daily Chronicle* vermeldt, dat er bij het hervatten der vijandelijkheden voor de stad 105.000 man waren gelegerd, waarvan 30.000 Serviërs; de Bulgaren beschikten toen over zeer zwaar belegeringsgeschut, maar...... Adrianopel is nog niet genomen. De Bulgaren schijnen echter wel geweten te hebben, dat ze Adrianopel niet zoo zonder slag of stoot in konden nemen.

Bulgarije toch verklaarde zich niet zonder reden bereid, om in het veroverde land aan Servië nog meer gebied af te staan, dan reeds was overeengekomen; men gevoelde zeer goed, dat men vóór Adrianopel de hulp der Serviërs noodig had. Maar daarmede scheen men in Servië niet geheel accoord te gaan.

Nu eens kwamen vandaar berichten over de groote geestdrift en den volstrekten trouw, waarmede de Serviërs de Bulgaren zouden steunen bij de verdere operaties die wel is waar alleen nog maar aan Bulgarije voordeel konden brengen, maar die toch zouden worden doorgezet.

En dan weer vernamen we van ontstemming onder het Servische volk, dat er in 't geheel geen belang bij had, den toch reeds zoo machtigen bondgenoot nog sterker te maken.

De zaak is, dat de regeering zich aan het bondgenootschap nauw verplicht gevoelde en tot het eind daaraan trouw wilde blijven, begrijpende dat ook na den oorlog de gemeenschappelijke kracht nog zéér noodig kon wezen. Maar het volk meende in den overwinningsroes, dat er geen gevaar of kansen op tegenslag meer bestonden en wenschte niet langer offers te brengen voor een oorlog, die aan Servië toch weinig voordeelen meer brengen kon.

Ten slotte echter heeft zich Servië er mede verzoend, om den oorlog voort te zetten en Bulgarije te blijven steunen!

En wel, ... omdat daaruit een Europeesche oorlog kan voortkomen.

„Wanneer Oostenrijk en Duitschland neutraal blijven" zegt de *Straza*, is het goed, maar wanneer ze het niet doen, zullen ze de triple-entente tegen zich hebben en dan komt de groote Europeesche oorlog, waarbij Oostenrijk ten gronde zal gaan. Wij Serviers zouden dan onze hoop volkomen vervuld zien."

„Wij Serviers, zegt de *Balkan*, wij vreezen den Europeeschen oorlog niet, integendeel wij begroeten dien. Hoe eerder des te beter." Ook in Oostenrijk meent men, dat het gevaar voor een grooten oorlog thans sterker dan ooit is geworden. En wel vooral om deze reden, dat de hervatting der vijandelijkheden niet zoozeer uit verlangen der Bulgaren zelven, die nog wel hadden willen onderhandelen, maar *op aandringen van Rusland* is geschied.

Rusland zou gaarne zien, dat Constantinopel werd genomen en de toekomstige grens van Bulgarije de zee van Marmora zou bereiken, waardoor de quaestie der Dardanellen vanzelf zou zijn opgelost.

Doch daar is natuurlijk Oostenrijk niet van gediend. Daarom is de zending van Gottfried Prins zu Hohenlohe met een eigenhandig schrijven van Keizer Franz Jozef naar het Russische Hof een feit van beteekenis geweest in zake den oorlog en den toestand in Europa.

Eerst heette het, dat het enkel een daad van hoffelijkheid betrof: het regeerende Russische vorstenhuis Romanoff is eerstdaags 300 jaar aan het bewind en de grijze Oostenrijksche keizer zou daarin op bijzondere wijze zijn belangstelling hebben willen betoonen.

Ook dan ware de zaak niet zonder belang.

Maar nu verklaart de *Neue Freie Presse* uitdrukkelijk, dat de zending van prins Hohenlohe een politieke bedoeling heeft en in nauw verband staat met de tusschen beide Rijken bestaande gevaarlijke spanning. Deze mededeeling wordt bevestigd door het feit, dat de Oostenrijksche gezantschappen in geheel Europa van deze missie officieel kennis hebben gekregen.

Advertentien.

Administratie van Financien.

De Administrateur van financien maakt hierbij bekend, dat executoir zijn verklaard:

1o. een kohier van aanslagen in de Grondbelasting van het eiland St. Martin N. G. over het belastingjaar 1913, No. 1; en

2o Een kohier van aanslagen in de Grondbelasting van het eiland St. Eustatius over het belastingjaar 1913, No 1.

Curacao, den 15n Maart 1913.

De Administrateur van financien
ZEPPENFELDT.

Volgens ontvangen bericht overleed dezer dagen te Schoten (Holland), tot onze diepe droefheid onze lieve Vader en Behuwdvader, de Heer

P. J. H. Louwerse,

in den ouderdom van 66 jaar.

J. J. LOUWERSE.
F. J. LOUWERSE.
VAN LOHUIZEN.

Curaçao, 11 Maart 1913.

INGEZONDEN MEDEDEELINGEN

HAVEN-NIEUWS.
VAN 8 MAART — 22 MAART.

Schip	Kapitein	Aankomst	van	Vertrek	naar
Venezuela	J Montero	8 Maart	Maracaibo	8 Maart	La Guayra
Pr. Willem IV	P C de Graaf	9 „	New-York	11 „	Amsterdam
Venezuela	J Montero	11 „	La Guayra	11 „	Maracaibo
Caracas	Furst	11 „	La Guayra	13 „	New-York
Merida	A Johanson	12 „	Maracaibo	13 „	Maracaibo
Venezuela	J Montero	15 „	Maracaibo	15 ,	La Guayra
Maracaibo	G W Goodman	15 „	New-York	15 „	Maracaibo
Pr. Fr. Hendrik	H J v d Goot	15 „	Amsterdam	16 „	New-York
Merida	A Johanson	17 „	Maracaibo	17 „	La Guayra
Venezuela	J Montero	18 „	La Guayra	18 „	Maracaibo
Merida	A Johanson	19 „	La Guayra	20 „	Maracaibo
Maracaibo	G W Goodman	20 „	Maracaibo	20 „	New-York
Philadelphia	H Highborn	20 „	New-York	20 „	La Guayra
Venezuela	J Montero	22 „	Maracaibo	22 „	La Guayra
Pr Willem V	J. W. Drijver	23 „	New-York	24 „	Amsterdam
Candidate	Rusforth	8 Maart	Liverpool	Maart	Galveston
Cuban	Kay	10 „	Liverpool	11 „	Sta Marta
La Plata	W Spangenberg	11 ,	Hamburg	11 ,	Colombia
Città di Torino	A Poggi	13 „	Colón	13 .	Genova
Montevideo	Llofrin	16 „	Colón	16	Barcelona
Meridian	Stevenson	9 „	New Port News	?	Cuba
Niederwald	L Schubarth	15 „	Pto Colombia	16 „	Hamburg
Constantia	W Krieger	14 „	Cuba	16 „	Hamburg

Schoeners.	Aankomst.	van	Schoeners.	Vertrek	naar
Frieda H	8 Maart	Maracaibo	*Meteor H*	8 Maart.	Maracaibo
Clicia V	8 „	Maracaibo	*Maria Leoncita*	10 „	Aruba
Hirondelle H	8 „	Maracaibo	*Frieda H*	11 „	Maracaibo
Estelle H	8 „	Isla Barlov.	*Refugio H*	11 „	Aruba
Maria Leoncita	9 „	Maracaibo	*9 de Abril H*	12 „	Maracaibo
Refugio H	9 „	Aruba	*Estelle H*	12 „	Aruba
Sophia H	9 „	Bonaire	*Hirondelle H*	12 „	Maracaibo
Maracaibo V	11 „	Maracaibo	*Sophia H*	13 „	Bonaire
Dilia D	13 „	St Domingo	*Carlota H*	14 „	Maracaibo
Cor. de Jesus V	14 „	Aruba	*Electra H*	14 „	Maracaibo
Viuda Alegre D	14 „	St Domingo			

8 Maart is H M **ZEELAND** hier teruggekeerd van Bonaire.

15 Maart is hier gepasseerd het Duitsche toeristenschip **MOLTKE**, 12.500 ton Capt. Schwamberger. Het kwam van Colón en zette zijn reis voort naar La Guayra.

Hedenmorgen passeerde de **MAGDALENA** van de R.M.S.P. A.s. maandag vertrekt de **ZEELAND** naar Bonaire.